

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.
A Barsvármegyei Községi és Körtjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba azánt kéziratok, hirdetések,
— előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár: K. S.—
Egész évre 2.50
Fél évre 1.25
Negyed évre
Egyes példány 10 fillérral kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Polgári fiúiskola.

V.

Azt, hogy a polg. fiúiskola felállítása nálunk-nagyon is *időszerű* — úgy hisszük — sikerült előző számunkban mindenkit meggyőző módon bebizonyítanunk.

Most a polg. fiúiskola ellen hangoztatni hallott másik ilyen érvet kell itt szóvátennünk, amely szerint a létesítendő polg. fiúiskola a már meglévő főgimnázium szintjének alászállását fogja eredményezni.

Nem is érv ez már, hanem vád a még csak megszületendő polg. fiúiskolával szemben, amelyet annál komolyabban kell vennünk, mert hisz főgimnáziumunk e város polgárságának valósággal a szívéhez nőtt oly kulturintézete, amelynek virágzását, szintjének folytonos emelkedését, messze szálló hírét-nevét mindannyiunk öszintén óhajtja.

Mindez óhajításainkkal ellentétes-e a polg. fiúiskola felállítása? Vizsgáljuk meg.

Mit értünk valamely iskolának szintje alatt? Azt a szintjét, amelyet az iskola rendeltetésének megfelelően a nevelési és tanulmányi eredmények terén felmutatni képes. A dolog természetéből

következik, hogy e szintjének emelkedése főként és elsősorban valamely intézet tanári karának szakszerű, következetes és buzgó működésének lehet csak eredménye, amelynek elérésében a tanári kar által jótékonyan befolyásolt, nemes törekvéseket tápláló tanuló ifjúság közreműködése a másik, ugyancsak jelentékeny tényező. Csak harmadsorban vehetők itt figyelembe azok az anyagi és dologi természetű szükségletek, amelyek kielégítése az illetékes iskolafenntartó kötelessége, hogy az intézet ezek birtokában célját minél inkább szolgálhassa.

Az ezeken kívül álló, tehát külső tényező valamely iskola szintjén sem nem emelhet, sem nem szállíthat. Vezessék bár a kívül állót az iskola szintjének megítélésében, az elért eredmények értékelésében anyagi vagy tárgyi szempontok; legyen bár ítélete részrehajló vagy ellenséges: mindez az elért eredményen nem változtathat; a szintjé megmarad olyannak, amivé azt az előbb megjelölt tényezők bensőleg ható kooperatív munkája formálta.

Ez a munka pedig annál hatékonyabb s annál eredményesebb lehet, minél inkább adatik meg a

tanári karnak a mód, hogy a vezetése alatt álló ifjakkal egyénenként külön-külön is foglalkozhassék, előnyös tulajdonságaikat vagy esetleges hibáikat megismerhesse s nevelői, tanítói eljárását ezekhez alkalmazhassa. Ezekből az általános ismert igazságokból kitűnik, hogy a polg. fiúiskola akkor, amikor a gimnázium alsó osztályából az oda nem való, a gimnáziumba csak a megfelelőbb más iskola hiánya folytán beállott kényszerítés hatása alatt beiratkozó ifjúságot elvonja: közvetve a gimnázium szintjének emelését szolgálja. Avagy melyik iskola szintje áll magasabban, azé-e, amely 45—50 első osztályosából 30—35-öt matúrátat le nyolc év múlva, vagy azé, amelyben az első osztály 80—90 tanulójaiból 14 tesz érettségit?

De ne felejtjük el azt sem, hogy mindamaz ifjaink, akik a matúrát el nem érték, különböző okokból nekik nem megfelelő, s a polg. fiúiskolánál minden bizonnyal *drágább* intézet látogatására voltak kényszerítve. Ily okok lehetnek a gimnáziumi tanulmányokban különösen nagy szerepet játszó nyelvérték hiánya, a szülők anyagi erejének elégtelensége stb. A szülők

Gerbaud bonbonok és naponta friss főzésű prágai sonka.
csokoládé, Állandóan jégbehűtött kőbányai és „Szent István” védjegyű „DUPLA MALÁTA” sör.

likör, palackbor, pezsgő, rum, cukorka, déli gyümölcs, elsőrendű kávé állandóan kaphatók
Kertész Lajos fűszer és csemege üzletében, Léván.

anyagi erejének az elégtelensége pedig különösen azoknál boszulja meg magát, akik istenadta tehetségeiknél fogva az érettségig is tulesvén, további tanulmányaikban megakasztatnak s mint a szellemi proletariátus intőjelei járnak-kelnek a bajukon segíteni nem tudó társadalomban, szenvedve és másokban is szítva az örökös elégedetlenség kinjait.

Az ilyen szellemi proletárok számát is apasztaná, s a gymnási-umot valódi céljainak elérésében is elősegítené a polg. fiúiskola. Tehát a niveau leszállítására vonatkozó érv, vagy vád a kritikát meg nem állja! Sőt remélhető, hogy az a nemes verseny, amelynek számos jelét figyelhettük meg a főgymnázium felső négy osztályát látogató ifjak s az áll. tanítóképző növendékei között kifejlődni, a gymnázium négy alsó osztályának s a létesítendő polg. fiúiskolának tanulói között is éreztetné különösen a tanulmányi eredmény tekintetéből oly kívánatos hatását.

Nem egymás ellen, hanem egymás mellett, jótékony hatásukat mintegy kiegészítve fog a két iskola működni. Tanulóiban sem

lesz hiány sem itt, sem ott. A polgári fiúiskola a ma még teljesen elhanyagolt vagy helytelen irányban művelés alá vett talajból fogja kiállítani a maga tanuló-gárdáját. A lévai és lévavidéki jómódú földműves gazdák, az iparosok, kereskedők és kishivatalnokok jelentékeny része szívesen fogja fiait a gyakorlati irányú polg. fiúiskolába küldeni s emellett elég népes marad a főgymnázium is. Legfeljebb a párhuzamos osztályok felállításának a szüksége szűnik meg automatic, ami bajt nem, hanem a mai egészségtelen helyzet orvoslását jelenti. Avagy egészséges dolog-e a gymnáziumi párhuzamos 2 első osztályba 100 tanulót felvenni, amikor a második osztályban a bukási magas százaléka dacára sem tudjuk helyüket biztosítani. A gymnázium niveauja semmiképpen sem kívánja, hogy az egyetlen II. osztályban 70 tanuló préseltessék össze megfelelő párhuzamos osztály hiányában.

A négyosztályú polg. fiúiskola pedig nem kerül vagy alig kerül többre a gymnázium két párhuzamos osztályánál. Legközelebbi cikkünkben beigazoljuk.

Tokody István.

Megy a sárga utalvány!

Ausztriába és a külföldre töméntelen számba vive kifelé a magyarok százait, amelyek a tömegforgalom révén milliókára dagadnak és amely pénzek idegen nemzetek vagyonát gyarapítják ugyanannyival, amennyivel szegényítik a magyart. Ezek a sárga utalványok a Magyarországról elmenekült furdósok, nyaralók és üdülők eltartási költségeit fedezik az idegenben s igen természetes, hogy kiviszik az erre szánt pénzcsekket, mert itthon a nyaralásnak, a furdósoknak, az üdülésnek akkora az anyagi kockázata, hogy azt kispénzü ember (pedig ez nálunk az irányadó típus) el nem viselheti.

Tisztelettel vagyunk bátrak kérdezni, vajon nem-e egy, a nemzeti vagyonon rést ütő dologgal állunk szemben, mikor ugy irányítottuk ennek a természeti szépségekben annyira bővelkedő országnak a kis és a közép népét, ráutaltuk a külföldre, a nyaralás, tehát a farsangolást felváltó költségek idejére, amikor ebben az országban meg van minden, ami ezt a modern és évről-évre fokozódó szükségletet kielégítheti.

Hát bizony szomorú dolog, hogy ebben az országban folyton forgatni akarják az ideget, de az idegen nem forog, mert nincs, hanem a benszüllött az kimegy, mert künt jól ellátják, ki sem rabolják, kis pénzért megadják neki, amit az általános árviszonyok mellett meg lehet adni. De ez itt nem történik meg, hanem azzal a furcsa esettel kell megszámolnunk, hogy nemcsak a külföldet nem tudjuk megszerezni idegenforgalmunk emelésére, hanem ráadásul elveszítjük a belföldi idegenforgalmat, köteleltségünknek tartjuk, hogy ezzel a kérdéssel épen a vidék érdekében komolyan számoljunk.

A külföld meghódítása Magyarországnak legalább is a jövő zenéje. Még pedig igen távoli zene. Mert teljesen bizonyos,

Örök élet.

Nem félek a haláltól, én Uram,
Tudom, bennem örök az élet;
Ha megjárta véges földi utam,
Végtelen fényes országodba térek.
Porból alkottál és porrá leszek,
De soha meg nem semmisülhetek.

Megtérek földanyámhoz egy napon,
Fáradt fejem ölébe hajtom,
Nem lesz vágyam, céloom, akaratom,
Szememre bucsucsókot küld az alkony
És rám borul az örök éjszaka,
Úgy ringat el az édes földanya.

Itt meg tovább ragyog a kikelet,
Szedik gyümölcseit a nyárnak
És lesznek verőfényes szüretnek,
Hajnalok kelnek és napok lejárnak,
De én már többé itten nem leszek,
Máshol kezdek meg egy új életet.

És újra érzek majd viharokat,
Látok szivárványt, eget, tájat
És újra üzök délibábokat,
Járom az erdőket, napos pusztákat.
Bogár leszek, kis pillangó talán,
Vagy bimbózó ág ifju rózsafán.

S ha újra jő a hervadás szaka,
Megint csak haza, visszatérek.
Ó mindig vár az édes földanya,
Bármilyen virág, bogár vagy féreg.
Igy szállnak sirba nagy évszázadok,
Velük megyek velük feltámadok.

Ó nem félek én attól, szent Uram,
Hogy szemeim álomra zárod,
Tudom, hogy merre vezet az utam,
Bármily nagyok is a messze világok.
Mert örök vagy Te mindennek felett
S én részed vagyok, voltam és leszek.

Gregoir.

Várom a vihart.

Az eget nézem, tiszta-e a kékje,
És valahonnan széljávást leszek,
És kutatom, jönnek e valamerről
A viharfellegek.

De csend van és oly állatszó a távol,
Se szél, se felhő, minden aluszik,
A nap szeliden kél és bágadt fényvel
Megint alábukik.

Igy pereg alá század század hátán,
Az év forog, mint a malomkerék,
És születik és meghal — ősi törvény —
A sok-sok nemzedék.

Semmi sem változik ezen a renden,
Minden oly mozdulatlan, oly kihalt,
És millióan ökölemeléssel
Csak lessük a vihart.

Gregoir.

Én virrasztok.

Én virrasztok a mécses mellett.
És tollam serceg a papíron,
Szívem a fájdalomtól reszket
És dalba sirom.

A párom, asszonyom már alszik,
Bársonypillái lecsukódtak.
Agyamban meg a gond viharzik:
— Mi lesz holnap?

A reggel új csatára ébrászt,
Kenyér kell, ső, fa minden áron.
Oh, drága hitvesem, ne érezd
Csatározásom.

hogy mikor az amerikai milliárdosok bontja nem engedi meg Itáliát, az angolok végig kiéltették Svájcot, a globetrotterek megunták a Fjordokat, akkor elvetődnek ide is és lehet, hogy ötven esztendő múlva csakugyan megjöj a külföldiek inváziója, amikor nagyon helyes dolog lesz a *kilátásos kocsik* járata a MÁV-on, amiket most terveznek a drágítás fejében. (!)

De addig is kell valamit csinálni. Mert a nemlétező idegenek forgatásából élésközdő vállalatok mögött már feltűnt az idevalók tömeges kivándorlása idegenbe, különösen Ausztriába, ami bizony nem mondható nemzeti vívmánynak.

Tessék első sorban gondoskodni arról, hogy a nyaralásra, fürdőzésre és üdülésre vágyó városi ember, még igen szerény anyagi állapotok mellett itthon, a hazában megkaphassa azt a nyaralást, azt a fürdőzést és üdülést azon az áron, amit ezekért a földi javakért a külföldön és különösen Ausztriában fizet: Magyarországon is megkaphassa.

Csak hogy erre organikus intézkedés kell. Meg kell tanítani a magyar vidék népet arra, hogy az idegent hirtelen kirablási merényletek kizárásával miként lássa el úgy, hogy utánna nem a soha vissza nem térés jelszavával hagyja el a városi ember a vidéket.

Hát erre kell megtanítani a magyart. Aki erre megtanítja, az a nemzeti vagyón gyarapodására igen nagy dolgot művel. Azt hisszük, hogy ezen a téren nagy hivatása lenne a földmívelésügyi miniszteriumnak, amely programmszerűleg és nagy sikerrel képezi ki a népet a háziipar minden ágában. Az idegenellátás különösen Ausztriában, ahová a legtöbb sárka utalvány viszi a magyar pénzt, első sorban háziipar, és hogy ennek a tervszerű kifejlesztése milyen nagy anyagi haszonnal jár, azt bizonyítani fogja a m. kir. posta nyári leszámolója, amikor nyilvánvaló lesz, hogy mennyi pénz ment ki fölfülni.

Ez a vidéknek nagy kérdése. Mielőtt a külföldiek idevonzásának nagy és igen költséges kérdésével foglalkoznánk, sokkal előbb való kérdés az, hogy miként tudnánk lekötöni a hazai termelésnek, a hazai értékesítésnek a hazai közönség kis vagyonát, amely most már ömlő csatornákon folyik kifelé. Ezeket a csatornákat a kilátásos kocsik el nem dugaszolják, ezek helyett célravezetőbb volna kellő helyeken egy-egy tanfolyam annak a megtanítására, hogy nyáridején az üdülő magyarral, hogy bányák a vidéki, mert ebből egyformán haszna lenne a falvaknak és a városoknak. Tehát az egész országnak!

HIREK.

— **Bimbóhullás.** Nagy szomorúság érte Krajsnik Jenőt, a bars megyei gazdasági egyesület titkárát és feleségét Ádám Erzsébetet, mert első és egyetlen gyermekük *Erzsike*, tíz hónapos korában e hó 20-án hosszas szenvedés után meghalt. 22-én temették el Tápíószelén a református temetőben.

— **Meghívó.** Kreutz Gyula főv. tánctanár augusztus 3-án (szombat) a deákcsoport növendékeivel kotillión és látványos táncokkal egybekötött táncvizsgát rendez. A felnőttek csoportjának táncvizsgája augusztus 4-én (vasárnap) lesz. A vizsgák kezdete este 8 órakor. Mindkét vizsgán a zenét Bartos Lajos és Sárai Kálmán zenekara szolgáltatja. Jegyek a táncórákon kaphatók.

— **Aratósztrájk.** A nagymányai béruralomban ötven arató sztrájkba lépett, a kissé megdült gabonát nem akarták learatni. Bock Simon, az uradalom bérleje jelentést tett az esetről a verebélyi szolgabírósnak ahonnan Gáldy Kálmán helyettes főszolgabíró csendőrök kíséretében Nagymányán kiszállt, mire a sztrájkoló munká-

sok dologhoz láttak. A szolgabíró a fölbujtókat 10—10 napi fogházra ítélte.

— **Augusztus.** Meteor jóslása szerint augusztus havának változási napjai 6—7—12—13—14—19—20—22—27-re esnek. A 7-ik zivataros jellegű; 12 csapadékot hoz, de nem sokat; 13 erős meleg; 14 szeles, jöllehet némileg enyhíti a meleg jellegét, mely utóbbi aztán egyre jobban fejlik száraz jelleggel; míg a 20-ika zivatart ígér, követőleg száraz meleg, míg 27-iki ismét zivatros, követőleg változó, de inkább meleg jellegű idővel. Legerősebb hatásuk 7 zivatros, 12 csapadékos, 13 erősen meleg jellegű, 20 meleg zivatros, 27 szintén zivatros befolyással.

— **Gyilkol a vonat.** Zsitvafődémesen a vasuti átjárónál e hó 19-én Laufer Lipót szentesi korcsmáros lovai megbokrosodtak a robogó vonattól és neki szaladtak. A vonat a kocsit elütötte. A kocsiiban Laufer Lipóton kívül veje, Klein József, Klein nagykálnai korcsmárosnak fia ült, akit haldokolva huztak ki a vonat kerekai alól. Laufer is súlyos sérüléseket szenvedett. Az érsekújvári kórházba szállították őket, de Klein utközben meghalt.

— **Megölte a szesz.** Vasárnap délután Weisz Mór melleki korcsmájában több ember pálinkázott. Közbe bejött Oroszi Vince fiatal suhanc, aki az időgáló emberek egyikének: Mali Józsefnek egy liter pálinkát ígért azon esetre, ha azt egy hajtasra kiissza. Az 53 éves Mali elfogadta a suhanc ostoba ajánlatát és a liter szesznek kétharmad részét meg is itta, amikor a többiek levették a szájáról az üveget. Mali azután táncolni kezdett, majd eszméletét veszve össze esett és még aznap este meghalt. A szerencsétlen ember feleségén kívül öt gyermeket hagyott maga után.

— **646 százalékos pótdó.** Rábaszentmárton község képviselőtestülete új községi el. iskola építését határozván el, annak 28,327 koronát levő építési költségét drága

Békén álmodjad át az éjet,
Ne tudd, az élet mily hazug
És mi az ára a kenyérnek?
Aludj, aludj

Peterdi Andor.

Az én imádságom . . .

I.

Az én imádságom nincs az imakönyvbe
Te magad irtad azt Uram a szívembe.

Hozzá a szavakat soha nem találom
Nem is szavakból áll az én imádságom.

Az én imakönyvem Te vagy szent Természet
Nem is irt még ember soha ilyen szépet.

Csendes áhitattal utaid ha járom
Csak egy néma fohász az én imádságom .

II.

Mikor minden csendes, mikor minden alszik:
Az én ablakom még mindig nyitva táva,
Megigéz a fényes csillagsugaras menny
Imádságra hívó csoda szép világa.

A Gond és a Bánat nem zaklatja szívem,
A lelkeim is nyugodt, nem fáj most semmi sem.
Kezem imára kulcsolva csendes, szótlánul
Veled beszélgetek, én Uram Istenem!

Farkasné Siposs Erzsé.

Hervadt rózsá . . .

Ott ültünk a fehér padon
Az alkonyi csendbe,
Boldogságról álmodozva
Szótlánul merengve . . .
Egy kis rózsát tett keblemre
Halkan szólva,
Nem fog soha mást szeretni,
Nem fog soha elfeledni,
S szerelmünket őrizze majd.
E kis rózsá . . .

Száll az idő, újra nyár van,
Szintelen a lelkeim . . .
Elfeledtük réges régen
Egymást mind a ketten . . .
Hisz' ez olyan régi nóta,

Kopott nóta . . .

Nem maradt meg más belőle,

Nem mesél már más felőle.

Csak az a kis piros rózsá . . .

Hervadt rózsá . . .

Farkas Gábor.

Dal.

Leszállt reánk a méla, csendes est,
S mig összébbr hoz titokzatos homály,
Virágtakarta sziveink felett
Feltek a vágyak szelíd holdvilága.

Szemed a csodakék vizek tava,
Teleszórva ezüstös levelekkel,
Bánattal merülök hullámiba,
S belőlük tödvől ittasan kelek fel.

A. J.

kamatú kölcsön helyett egyetlen egy évre kivetendő pótdóval fogja fedezni, ami 646 százalék községi pótdónak felel meg. Amikor ezt a dicséretes és a közoktatási ügy iránt való ritka áldozatkészségről szóló hírt a napilapokban olvastuk, önkéntelenül is a Léván létesíteni szándékolt polgári fiúiskolára gondoltunk: Milyen messzire esünk mi Rábaszentmártontól...?

— **Sorozások Bars megyében.** Az idei fő-sorozások vármegyénkben a következő besorolás szerint tartatnak meg:

Léva városiak sorozása augusztus 23-án lesz; állításkötelesek száma 125.

Lévai járásbeliek augusztus 24—26—27 és 28-án kerülnek sorozás alá; állításkötelesek száma 677.

Körmöczbánya városában augusztus 12-én ujoncoknak; állításkötelesek száma 74.

Verebelyi járásbeliek augusztus 29—30 és 31-én lesznek sorozva; állításkötelesek száma 500.

Aranyosmaróti járásbeliek részére szeptember 2—3—4 és 5-én lesznek a sorozások; állításkötelesek száma 606.

Oszlányi járásbeliek sorozása szeptember 6 és 7-én tartatik meg; állításkötelesek száma 345.

Garamszentkereszti járásbeliek szeptember 16—17—18 és 19-én állnak sor alá; állításkötelesek száma 832.

Uzbánya városbeliek szeptember 20-án fogják sorozni; állításkötelesek száma 90.

— **Az utolsó mohikánok.** Az éjszakát keresztül sipoló csoszogós, öreg bácsiknak, akiket közönségesen csak baktereknek nevezünk: ütött a végórjuk. Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány f. hó 28-ára értekezletre hívta össze a város közönsége által magánszervezetileg föntartott éjjeliőr-testületnek előlőrjait: a tizedgazdákat, jegyzőket és pénztárosokat, a fölslátás ügyében. Rövid pár nap csupán és nem fog hangzani a baktersistipes és szava az ablakok alatt, az ideges idegenek nem dugják ki mérgeesen fejüket a szálloda ablakán, megnézendő, hogy mi okozza egyszerre az éjszaka csöndjében az össze-vissza sipolást, ha elűtötte az óra a kilencet vagy nyáron a tizet. Megérdemlik azonban mielőtt átadnánk őket az emlékezetnek, hogy szépen elparentáljuk! Esőben, sárban, hóban és fagyban ott kuksoltak ezek az emberek az utcán, csekély bérért, és eleven órákként mozgogtak utcáról-utárra, hűsége, fujva óránkint a sipot. Az új Lévába azonban már sehogy sem illettek bele sem ők, sem a sipósó és ezért pusztulni kell nekik az éjszakából, azt is át kell engedniök teljesen a rendőrségnek, mely számban megnövekedve veszi át a szolgálatot. Hova-tovább ha mulik az idő, öreg emberek fogják majd itt valaha emlegetni, hogy ők még emlékeznek arra, mikor a lévai utcákon éjszaka a bakterek és szipszava hasította a fekete levegőt és vidám anekdotákat fognak beszélni róla a duruzsoló kályha mellett unokáiknak, hogy miként vicceltek meg és szoktatták el onnét az éjjeli őrt, aki hajnalról-hajnalra ablakuk alatt fújta el a hármat, pedig ők csak akkor szundítottak első álmukba, vagy, hogy ült le az öreg bakter

pihenni egy szán végére az utcán, és elaludt rajta, a gazda nem vette észre és elvitték a harmadik faluba a baktert, aki fölébredve ott fújta ki az órákat a korán kelő falusiak nagy gaudiumára. És így tovább. Szegény utolsó mohikánok! Sajnáljuk őket, de hiába, már ütött az órájuk, utoljára jó erősen bele fújnak még sípjukba és nem azt mondják majd utolsó bucsuként, hogy „joj cakát”, hanem: jó reggelt...!

— **Adomány-gyűjtő török Léva.** Érdekes külsejű ember járt e héten Léván, akinek piros fezebe, hosszú, fekete kaftánba öltözött alakja után mindenütt kíváncsian fordultak vissza a járó-kelők. Török zsidó volt az illető, aki jótékony adományokat gyűjtött hitsorsosai között a rég óta tartó háború és a belforradalmak által sokat szenvedő, inségbe jutott törökországi zsidók részére. Eredeti típus volt ez a török zsidó. Napsütötte arcának azon a kis részén amit a hosszú fekete szakáll nem fűdött be, megkapó bágyadság ömlött végig és fáradt nézésű szemeiben keleti faja évezredes küzdelmeinek mintha minden fájdalom ott tükröződött volna benne. Finom, vékony kezének ha nem volt foglalkozása, önkéntelen is rögtn ott feküdtek keresztbe mellén, nyitott tenyérrel simulva hozzá és féldoldalt bánatosan lehorgasztotta fejét. Róla eszünkbe jutottak a Jeruzsálem falai alatt éppen ezidőben így álló zsidók, akik annak pusztulása miatt szomorkodtak, míg az egész világ zsidói bójtelt ülték meg a rájuk oly szomorú évfordulót.

— **Halálozás.** Lits Gyula, Hontvármegye volt főispánja Karlsbadban 67 éves korában hirtelen meghalt. Halála gyászba borította a Kazy családát is.

— **Az állatvásár statisztikája.** A hétfőn Léván megtartott állatvására fölhajtottak 1972 szarvasmarhát, 2214 lovat és csikót, 2486 birkát, 216 sertést, 16 kecskét és 1 szamarat; összesen 6905 drbot. Ebből eladtak: 775 szarvasmarhát, 234 lovat és csikót, 2124 birkát, 56 sertést, 4 kecskét és 1 szamarat; összesen 3194 drbot.

— **Névmagyarosítás.** Sztruhár Lajos malasi illetőségű ottani lakos, nevét belügyminiszteri engedéllyel Szódára változtatta.

— **Köztisztaság betartásának ellenőrzése.** A belügyminiszter a koleraellenes védekezés és a köztisztaság fenntartása tárgyában kiadott rendelete pontos végrehajtásának ellenőrzésére Barsvármegye területére dr Téry Odón osztálytanácsost, közegészségügyi főfelügyelőt kiküldötte.

— **Az országos vásárok ellen.** Az iparosok és kereskedők körében már régen belátták, hogy az országos vásárok sokat vesztek a régi jelentőségükből és nem járnak rájuk azzal a haszonnal mint régen, sőt inkább még káruk van általuk. Az országos vásárokon rendkívül sok selejtezett — különösen külföldi — portéka kerül eladásra, a hazai ipar nagy kárára. Az ipari és kereskedelmi érdekeltségek ezért foglalnak állást újabb vásárlások adományozása iránt. Legujabban a gazdasági érdekképviseletek is csatlakoznak ehhez a felfogáshoz, mert e héten a

szatmármegyei gazdasági egyesület emelte fel tiltakozó szavát újabb vásároknak engedélyezése ellen.

— **A filoxera fölfedezője** Gauthier Gusztáv, mint olvassuk, 73 éves korában e héten Svájcban meghalt. Az elhunyt, nevezetesen fölfedezését 1878-ban tette meg szőlőiben, amit földie se sem bocsájtottak meg neki, mert fölfedezése után, — hogy a veszedelmes rovart kiirtsák — ki kellett vágni szőlőiket. Az államtanács ötszáz frankot adományozott neki fölfedezését. A megdolgozott több jeles könyvet írt a szőlőművelésről.

— **A székfűvirág.** A székfűvirág (népiesen pipitér) vagy kamilla, egyike az országban szerte mindenütt előforduló és vadon termő gyógynövényeknek, amely házi gyógyszer ritka házból hiányzik s ép ezért mindenki előtt ismeretes. Annak dacára azonban, hogy mint háziszert minden házban tartják és sokféle módon és sokféle célra használják, van egy olyan megbecsülhetlen jó tulajdonsága és hatása, amit már csak nagyon kevesen tudnak és ismernek. A székfűvirág ugyanis pompás és kitünő hatású rovarirtó és őrö szer, amit kiváló eredménnyel használhatunk a baromfitenyésztésben — és ha összeszedett virágaival a tyukok ülfőszékét és az ólakt beszőrjük, onnét a baromfit károsító rovarok és élősködők mind sietve elmenekülnek, mert a rovar s élősködők e virág kellemes, de átható szagát elviselni nem tudják. A galambok pláne különös előszeretettel viselgetnek e növény és virága iránt; ebből rakják és bélelik ki a fészkeiket is, mindenesetre csak azért, hogy ily módon helyűktől — azt desinficiálva — az élősködőket távol tartsák. — A székfűvirág most nyílik javában s itt a legfőbb ideje a virág gyűjtésének is. Nagyon helyesen tennék tehát gazdasszonyaink, ha e virágot gyűjténi, szárítva elraknák — s így egész évre való készletről gondoskodva — azt baromfitenyésztésükben felhasználják.

— **Vásári eset.** A szerdai országos vásárkor történt Léván. Egy vidéki atyafi bement az egyik piacörülű üzletbe, ahol egy pakli dohányt kért. — Nincs dohányunk, bácsi, azt nem árulunk — mondja neki odabent az egyik segéd. — Nincsen? — Csudálkozik az atyafi, aztán cifrát káromkodva kifelé indul, de az ajtóból még mérgeesen vissza szól: — Hát akkor legalább mé' nem írják ki!?

— **A jövő évi gyümölcsstermesz veszedelme.** Az állami rovarvarti állomás igazgatója a közelmúltban fölajdult ama indolencia miatt, amit a hernyóirtás terén ország-szerte tapasztalhatunk, minek következményeképp veszedelmek gyümölcsstermesze megy veszendőbe. Rengeteg érték pusztul el így, mert ha akad ugyanis egy-egy községben olyan gazda, aki letisztogatja a gyümölcsfáit, voltaképpen nem ér el vele semmit, mert hiszen a szomszéd hanyag gazdának a kertjéből ujra csak átmasznak a hernyók és más egyéb pusztító rovarok és amit a májusi fagy, vagy a jégverés meghagyott a gyümölcsből, elpusztítja azt a hernyó. Legujabban fenyegető veszedelem pedig az, hogy június hóban az alföldön nagy volt a lepkejárás, ami előszele a jövő országos bajnak. Azonban még nem késő a dolog. Ahhoz, hogy a gazdaközönség gyümölcsfáit a jövő évi veszedelem ellen megvédelmezhesse, még teljes nyolc hónapja van hátra. Jól teszik tehát azok, akik a gazdaközönség érdekeit szívűkön

viselik, ha már most felhívják a gyümölcs-termelők figyelmét a várható veszedelemre, ha megmagyarázzák a népek azt, hogy a hernyóirtás elmulasztása a gazda jövedelmének nagymértékű csökkentését jelenti.

— **Villámütés Vámosladányban.** A vasárnap esti nagy zivatar idejében, nyolc óra tájban Vámosladányban a villám leütött özv. Gál Lajosné házába, az ablakon keresztül. Szerencsére azonban sem emberéletben, sem az épületben kárt nem tett.

— **Az öreg tartalékosok behívót visszavonták.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az ideai fegyvergyakorlatra már behívott 11. és 12. évfolyambeli tartalékosok behívót azonnal bevonandók és e két évfolyambeli tartalékosok a további fegyvergyakorlatok alól felmentendők lesznek. Ez a rendelkezés az új véderdő törvényben van, de kiterjesztették a régi véderdőtörvény alapján besorozottakra is, azért, hogy a nagyrészt már családos tartalékosok keresetüktől a nyári hónapokban el ne vonassanak. Ez a hír az érdekeltek körében érthető örömet fog kelteni.

— **A mozi érdekes előadásain** esténként még mindig szép számú közönség szórakozik. Szombat és vasárnap új műsor lesz. A mozi már csak rövid ideig lesz Léván.

— **Az újbányai 600 éves templom.** A kies fekvésű régi bányavárosnak igen régi keletű épülete a város alsó részén fekvő és még ma is jókarban levő Erzsébet templom, amely még 1891 évben érte meg fennállásának 600-ik évfordulóját. Tözsomzsédságában levő emeletes épület, amely a templommal szoros kapcsolatban van Barsvármegye legrégebb kórháza. Mindkét épületről szóló codex, amely a primási levéltárban van meg, a következőképpen hangzik: 1391 június 15-én föltisztelendő Kanizsai János esztergomi érsek vikáriusa Leonardus Pensanra eszt. helyettes érsek előtt megjelent Henzmaunus Izenienkkel, ezidőszent körmöci, selmeci és újbányai bányagróffal és előadja, hogy ezen bányagróf Isten dicsőségének és saját lelkének üdvére Újbánya szabad kir. bányaváros alsó részében boldog emlékü Szent Erzsébet tiszteletére templomot és ispotályt építeni és azt saját tehetségéhez mérten földsziteni törekszik. A templomban működő pap dotatiója Budán Szent György téren, Mátyr templomához közellevő, keletfelé néző ház béréből lesz fedezve. Ha a ház eladatnék, annak kamataiból történik a fizetés. A házból, amely 100 aranyat jövedelmezett 40 arany a működő papé, aki naponta misét tartozik mondani és az aggmenházban lakik, 60 pedig a menházban elhelyezett szegényeké legyen.

1393-ban már Zsigmond király a bányagróf nemes alapítványát megerősítette és Magasmart község (1780 kat hold) ajándékkal gazdagította. Évtizedeken át ez volt a városnak főtemploma és ékessége. Az 1664-ben a török dúlás a templomot teljesen tönkretette. A török fanatizmus nekirontott a klasszikus és csucsives góthstíli idomai-nak. Ablakait beépítette, csucsives bordázatát letördelte, régi freskóit a főkapuzatot elcsufította és mecsetté alakította. A kör-

nyékbeli segédkán székelyét ezen épületbe tette át. Sőt 1667-ben istállóknak is használták a törökök. 1668-ban midőn a törökök elvonultak a vidékről, átadták régi rendeltetésének. Belsejét, külsejét teljesen megváltoztatták és barokk stílusban restaurálták. A templom oltárképe 1722-ből való, ez alatt egy más fakép látható, amely az urvacsorát ábrázolta. Egy izben, midőn az evangélikusok elfoglalták a templomot, ugyan ezt az oltárképet használták istentiszteleteik alkalmával. A templom oldalain 15. századbéli freskók nyomai láthatók.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Krizsanovics István Valov Katalin: István, Bátovszki János Burdu Mária: halva született fiu, Preisich Győző Pick Margit: halva született leány, Schübert Tivadar Jodál Ilona: Klára Judit, Bai Lajos Gyurka Katalin: Mária, Krkos Mária: Mihály, Dolniczki József Vendég Katalin: halva született fiu, Horváth Pál Kovács Julianna: István, Zubek János Beliánszki Katalin Anna, Lénárd Teréz: Mária. **Házasság:** Kratyna József Dohány Ilona rkath ref, Abaffy Béla Lazorovics Mária rkath. **Halálozás:** Király Erzsébet 9 hó tüdőgyulladás, Obert László 4 hó bélhurut, Roskó Istvánné Szabó Mária 44 éves szervi szivbaj, Ruma Katalin 24 éves tüdőgyümökör, Ruma Béla 6 hó bélhurut, özv. Pató Andrásné Varga Mária 89 éves aggkorivégkimérülés. Skolnik Lukács 18 hó bélhurut, Ruma László 8 hó hevenybélhurut, Glatstein László 7 éves agyhártyagyulladás.

Terménypiac árak a szerdai vásárról.

Buza	21.60	21.70	K
Árpa	17.—	18.20	K
Rozs	19.—	—	K
Zab	20.—	—	K
Bab	30.—	32.—	K
Tengeri	20.—	20.60	K

Az árak métermázsánként értendők.

Szerkesztésért a kiadó felelős.

Kávéház-áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Központi kávéházunkat a városház épületéből a Bati utcára, a volt Steiner szálló épületébe helyeztük át. Kérjük tisztelt vendégeinket, hogy eddigi pártfogásukban az új helyiségben is részlettni sziveskedjenek. Mi pedig továbbra is iparkodni fogunk azt kiérdemelni.

Tisztelettel
Lang és Kun kávéosok.

Jó házból való gyermekeket (fiú v. leány) teljes ellátásra elfogad intelligens izr. család. Jó bánásmód, tanulásra való felügyelet biztosított. Zongorahasználat. Cim a kiadóban.

A borfogyasztó közönség FIGYELMÉBE!

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat házhoz szállítva

Börzsönyi zöld fehér 1 liter 80 fill.

Balatonmelléki 100 „

Neszményi Ó vörös 110 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz szállítom.

Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelttel

FERTIKÓ JÓZSEF
városi fogadó

Iskolaszereket Schulcz Ignác papíráruházában vegyen

Léva, Kazinczy-utca 2.

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stíli szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra

Pártoljuk a magyar ipart

rajzokkalbárhol megjelenek.

Őszi trágázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern Marks védjegyü**Thomassalak**

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van és eredeti ölom zár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjegyzéssel van ellátva!

Kalmár Vilmosa Thomaspfosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője
Budapest, VI. Andrásy-ut 49. — Különben a jelenlegi rendkívül olcsó árak figyelemtervezik a vásárlókat!**Akar ön**

jól és olcsón öltözni? Tessék felkeresni

ÁBRAHÁM PÁL

uriszabót

béva, Bottka-u. 15,

aki a legjobb honi és angol szövetekből megrendelésre divatos öltönyöket készít
Idényszövetek már megérkeztek

Mintagyűjteményével kívánatra házhoz is megy.

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Léván, Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindennemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikkol órákban.

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüstékszertárgyait, ugyancsak ezüst evőeszközöket.

Szép választék inga órákban.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVARI (Heinrich-féle)

Glycerin szappan

Tojás

Mandula

Márvány

A kolozsvári gyógyszer-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Két jövevelésű és ügyes fiút, akik legalább hat elemi osztályt végeztek

asztalos tanulóknak

felvesz Csákányi Sándor asztalos mester, Léván.

GARCONlakásra megfelelő 1 szoba bútort jutányos áron eladó, a lakás is kibérelhető
Bővebbet Schulc papirkereskedése**WEISZ SIMON**

NÓRINBEKGI- ÉS KÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETCRI-UTCZA.

Dús választékú raktárt tart

fa ércz koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Interurban telefon szám 12.

A cséplési idényre elsőrendű

porosz kőszén kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Dús választék. Gyári árak.

Frommer Mór

pongya és zsákkölcsonzó intézete, jutáru raktára léván

A közelgő szezon alkalmából bátorkodom a t. közönség figyelmét felhívni **zsák és ponyva-kölcsonzó intézetemre, zsák ponyva kévekötél és jutaáru raktáromra.**

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését előre is biztosítom.

Telefon 25.

Holzmann Bódog

Telefon 25.

uri és női divatruháza L E V Á N, városi vigadó épület

Ajánlja az ujonnan nagyobbított áruházában új bevezetett

Kész női ruhák, pongyolák, blusok és costumeket, női kész fehérneműek

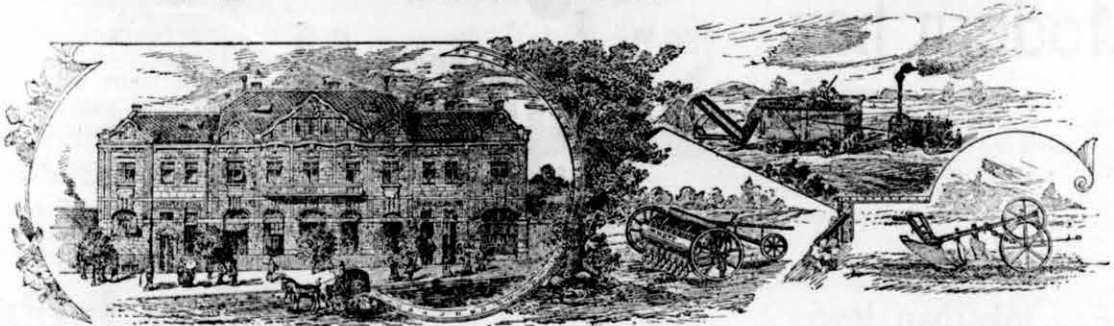
és kész menyasszonyi kelengyékét

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben igen mérsékelt árban.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzembem
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

Most érkeztek Schulez papíráruházába szép képeslapok

Használjunk KABINA-féle! Viasz szin szappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyezeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

MODERN lakberendezések.

Elsőrendű
kárpitós
és diszító

MUNKÁK

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

butoráruházában szerezhetők be

ZSARNÓCZÁN.

Megbízható bevásárlási forrás.

Modern ház

a Kossuth-utcában (17 sz.), 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pince, üvegezett folyosó, meléküpeleiben cselédszoba és mosókonyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar, kis zöldeges-kert, kút az udvaron f. év november hó 1-től béreadó esetleg eladó. Feltételek Tokody Imre vendéglősnél tudhatók meg.

Egy jókarban levő
KERÉKPÁR
játányos áron eladó. Cim
a kiadóban.

Steiner Ernő

üveg-, porcellán-, disz-
mú-, játékaru és ház-
tartási cikkek üzlete
villany felszerelési cikkek és különféle villanykörték raktára.
junius hó közepén nyílik meg Léván
a Bolemann gyógyszerházzal szemben.

Képkeretek nagy választékban.
Mindennemű üvegezési munkák elvállaltatnak

Spitz Armin

szállító Léva, Szepessy utca 22.

Elvállal mindennemű szállítást és fuvarozást, butorszállítás és költözködések helyben és vidékre.
jutányos árak és figyelmes elintézés!

Singernél Singernél

naponta friss uradalmi tej
naponta friss teavaj
jégbehűtött aludt tej
tejföl
friss fehéntúró

friss felvágott
minden fűszer liszt és csemege
jégbe hűtött sör
„Maltos“ dupla maláta sör
magyar francia pezsgők és
palackborok
jégbehűtött szántól savanyvíz

mindenkor kapható jutányos árak és előzékeny kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Singer Izidor

Léva — Főter (a városháza épületében.)

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos Henrik cukrászdájában —
Léva, Mártonffy-u. 2
készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Allandóan friss hab tejszín kapható.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léván